

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Figura per Eclogam nominum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

- pro tecum certat, & cum amore pugnabis.
Et, Reddidit una bonum vocem,
 pro vna è bobus. Item similia. Aut propositione detracta. Vt
 — maria aspera iuro.
Et, Thyrrhorum nauigat à quor.
 Item quæ sunt talia.
Ibidem. Figura per personas. Vt si quis dicat, vos superi Iupiter precor. Vt sunt ista.
 Vos ò Calliope precor aspirate canenti.
Et, Vos ò patricius sanguis, quæ viuere fas est.
 Item si qua sunt similia.
Ibidem. Figura per numeros. Vt si quis dicat, populus locuti sunt. Vt
 Pars in frustra secant, veribusque tremens
 rix figunt.
Et, Pars calidos latices, & abena undantia
 flammis
 Expediunt.
Et, sauique animis ignobile vulgus,
 Tum pietate grauem, ac meritis si forte virum,
 quem
 Conspexere, silent.
Ibidem. Figura per præpositionem ad, modo semel, & simplicem positam. Vt si quis dicat, ad uoluit illum, pro ad illum uoluit. Et accedo illum, quasi ad illum accedo. Vt
 Explorare locos, quos uento accesserit oras.
Et, Nuntia fama uisit, matrisque adlabitur au-
 ros.
 Euryali.
Et, Electra, ut Graij perhibens, Atlantiæ cre-
 tus,
 Adueritur Teucros.
 Modo simpliciter relata. Vt quin adeat ad eum, aggrediar ad illum. Et si qua sunt talia.
Ibidem. Figura per præpositionem in, modo semel simplicem elatam. Vt
 Inflauit cum pinguis ebur Tyrrhenus ad a-
 ras.
Et, Tu calamos inflare leues.
 Quasi in calamos, ebur, flare. Et apud Salu-
 stium, atque eos à tergo incurrerunt, quasi in eos incurrerunt. Modo dupliciter elatam. Vt
 Induerat Circe in vultus, ac terga ferarum.
Et, Induit in florum, & ramos curuauit olen-
 tes.
Et, Hunc in prona iugo lauum incumbetas in
 amnem.
Et si qua sunt similia.
Ibidem. Figura per uerborum qualitatem. Vt caput
 uelox, pro caput uelo, aut capite uelox. Vt,
 Capite ante aram Phrygiæ uolabat amiân.
Et, Elata caput nobilitur elisa.
Et, — pseudum fuluis uelatur pectora seris.
Et, — ans pacem Troiano ab rege petendum.
Et, — populare benates,
 pro populati.
 Figura per modos temporum. Vt cura dico, libens fecero, pro faciam, ut
 — donec me flumine uiue.
 Abluero.
 Figura per aduerbiorum qualitatem. Vt cum dicimus, Ad illum cono. Ad uillam mo-
 ror, pro apud uillam. Et, terræ iacet, pro in terra. Et, Domi, militiaeque res gestas. Et, cuius domo nota est annos sexaginta natus. Et, tot annos bella gero.
 Figura per Pleonasmum. Vt, Antiquum obitens. Vt, Mortem occumbere, & obire diem, & uiuere uitam, & pugnare pugnam, & ire iter, & oculis uidere, &
 — uoce uocans Hecaten.
Et, Hunc oro sine me fieri ante furor.
 ac si qua sunt talia.
 Figura per eclogam uerborum. Vt cum **Ibidem.**
 cauiamus bonos dicere, fortes pugnare.
 Item, da bibere, da cœnare. Et,
 Donat habere uiro,
Et, Cuiusque metum, lothumque inflare
 tremiscit.
Et, Da sternere corpus.
Et, — da iungere dextram.
Et, — quale per astitim.
 Dulcis aqua saliente sitim, restinguere ri-
 no.
Et, Hoc ridere meum tam nisi, nulla tibi uen-
 do.
 Iliade.
 Figura per eclogam aduerbiorum, Vt, cum dicimus, magnum tonat, tumidum lo-
 quitur.
 Magnumque fluentem Nilum.
Et, — utque uoluit ad terras.
Et, Immane sonat per saxa.
Et, — nec longum latabere.
Et, graue olentis Auerni.
Et, — horrendum intonat armis.
Et, Nauibus insandum, armis.
 Et si qua sunt talia.
 Figura per pronomina. Vt, nullus dixe-
 ris, pro ne dixeris. Et, Quis mulier. **Ibidem.**
 Figura per eclogam nominum. Vt cum **Ibidem.**
 diua.

dicimus, bonum est virtus, malum infamia.

ve.
Dules satis humor defulsis arbutus hœdis.
Et, Tale tuum carmen nobis diuine postas,
Qualis sepe sessis in gramina.

Gradatio.

Climax, & ἀνακλιση σχήμα ab Hermo- gene. Vide Climax. His tantum in Demosthe- ne inueniri hanc figuram notat item Hermo- gen. lib. 1. de formis.

Heterogones.

Heteroptoton, Heteroptospon, Heterarith- mon à vetere quodam Scholiaste Græco an- numerantur inter figuras grammaticas, satis ex notione sui nominis perspicue sunt.

Homœon.

Jul. Ruf. p. 287. Hæc figura fit, cum ex partibus aliqua simili- tudo colligitur. vt, Virg.

Sic oculos, sic ille manus, sic ora tenebas.

Etiã in actu fit homœon. vt idem Virg.

Non aliter, quam si immissis ruat hostibus omnis.

Carthago aut antiqua Tyrus.

Cic. in Verrinis ait, succinctam Scyllam lup- pis, & canibus, cum pube tenus virgo fit, simi- lem esse Verris, & comitum illius, quibus qua- si canibus succinctus sit.

Homœoptoton.

Jul. Ruf. p. 30. Hæc in duobus verbis eundem habet casum, aut eandem nouissimam syllabam. Id est hu- iusmodi. In rebus aduersis, cui præsto est consilium, non potest deesse auxilium. Item Soficiatis, nam qui secundis rebus libenter assentientur, iidem simul, ac si fortuna contri- stauerit, primi insidiantur.

Agui p. 19. Homœoptoton simile in casibus. Hoc ex- co nomen accepit, quod membra illa, id est: καλο in eisdem casus cadunt ad hunc mo- dum: huic igitur socios vestros criminantis, & ad bellum vos exhortanti, & omnibus modis, vt in tumultu essetis, molienti. Hæc enim tria in eundem casum determinata sunt.

Homœosis.

Jul. Ruf. p. 28. Est, cum per similitudinem res præstantur. Cuius species sunt primæ duæ, paradigma, & parabole. Horum distantia est, quod para- digma facit vera exempla, parabole ficta ostē- dit.

Homœoteleson.

P. Ruf. p. 10. Hoc minus euidens est, quam homœopto- ton, & minorem affert auribus iucunditatem.

Nam neque tam paria duo verba sunt: ne- que eundem habent casum, & sonum vocis, quam Græci ἀρροδία appellãnt. Id est huius- modi. Nam res pub. nostra ad hunc statum gloriae peruenit, non multitudine hominum, sed leuitate legum.

Urisimus.

Hoc schema fit, cum definimus aliquam rem nostræ causæ, ad vtilitatem, neque tamen contra communem opinionem. Id est huius- modi. Nam virtutis labor, vera voluptatis exercitatio est. Sed fieri solet hoc schema non- nunquam ratione supposita, tum denique magis illustratur, ita vt fecit diues auarus. In villa ædem feci fortunæ. Crimen argui- tur temeritate illius, quæ tam locupletis co- pias dederit ei, qui odillet vii.

P. Ruf. p. 8.

Hyperbaton.

Quod opportuna ordinis mutatione aliquid ex significatione mutando numerosam reddit orationem. Fab. lib. 8.

Hyperbole.

Alijs schema, alijs tropus videtur. Caterum fit, cum excedit veritatem sententia, apud Virg.

Qui candore niues antiorans, cursibus au- ras.

Hyperkathesis.

Ab Alexandro Rhetore nominatur inter fi- guras, fitque cum in comparatione rerum, aut personarum aliquas excipimus, cum quibus comparationem nullam inire volumus.

Ὅμοιοι μὲν πρότεροι σὺν ἐριζέδῳ σὺν ἔσῃ λήσω. Sic apud Homerum.

Ἀνδρῶν μὲν πρότεροι σὺν ἐριζέδῳ σὺν ἔσῃ λήσω.

Ὅμοιοι Ἡρακλεῖ σὺν Εὐρώτῃ.

Hyperbole.

Subiectio, cum interrogamus aduersarios: aut querimus, quid ab illis, aut quid contra nos dici possit. Deinde subijcimus id, quod dici oportet e contrario. vt, Amplum patri- monium relictum est? At patris bona vanaie- runt, &c. Cicero. 4. ad Herenna.

Jul. Ruf. p. 30.

Hyperthesis.

Est figura sententiæ, cum aduersarium gesta, & pronuntiatione extollimus, vel abijcimus, & spernimus. Vt, in illo,

Cantando tu illum, meo vanaque tibi fistula sera.